

Polska Akademia Nauk
mateusz.blachucki@inp.pan.pl

MATEUSZ BŁACHUCKI

Służba publiczna wobec umiędzynarodowienia administracji (na przykładzie administracji antymonopolowej)¹

Public Service in the Face of Internationalization of Public Administration
(the Example of the Antimonopoly Administration)

WPROWADZENIE

Służba publiczna przechodzi od początku transformacji systemowej w Polsce ciągłe przemiany i boryka się z problemem określenia swojej tożsamości. Jest to pokłosie instrumentalnego podejścia do niej osób wywierających decydujący wpływ na kształt życia publicznego w Polsce. Pomimo tych podstawowych problemów służba publiczna wciąż funkcjonuje, realizując powierzone jej zadania publiczne. Jednocześnie, pomimo swojego kryzysu tożsamości, jest ona konfrontowana ze zjawiskami szerszymi, które wpływają na zakres i formy wykonywania przez nią zadań publicznych. Jednym z takich zjawisk jest umiędzynarodowienie administracji publicznej. Wybór administracji antymonopolowej jako przykładu badanego zjawiska wynika z bardzo zaawansowanego stopnia internacjonalizacji stanowienia i stosowania prawa antymonopolowego oraz rozwiniętych form współpracy międzynarodowej organów antymonopolowych.

Prezentowany artykuł jest podzielony na kilka części. Po pierwsze, wskazane zostało rozumienia pojęcia służby publicznej. Następnie przedstawiono zjawisko umiędzynarodowienia administracji publicznej. Na tym tle została zaprezentowana aktywność ponadnarodowa Prezesa UOKiK. Przeprowadzone ustalenia pozwoliły na analizę zakresu dostosowania administracji antymonopolowej do

¹ Artykuł powstał w ramach badań prowadzonych na podstawie umowy z Narodowym Centrum Nauki nr UMO-2016/23/B/H55/03605.

wykonywania zadań administracji publicznej, wynikających z internacjonalizacji stanowienia i stosowania prawa antymonopolowego. Opracowanie kończą wnioski z przeprowadzonych badań.

POJĘCIE SŁUŻBY PUBLICZNEJ

Pojęcie służby publicznej nie jest terminem do końca jednoznacznym. Jako synonimiczne można traktować terminy: „służba cywilna”, „służba państwu”, „służba państwowa”, „funkcja/misja publiczna”. Wydaje się, że termin „służba publiczna” jest najlepiej osadzony w literaturze administratywistycznej i zdaje się najlepiej oddawać istotę zjawiska. W literaturze podkreśla się, że służba publiczna – niezależnie od tego, jak jest nazwana i niezależnie od tego, w jakim państwie funkcjonuje – jest zarazem:

- rodzajem działalności określonej przez prawo lub w inny przyjęty w państwie sposób (np. wykonywanie zadań państwa lub innych zadań publicznych określonych w prawie, w tym np. zadań samorządu terytorialnego),
- strukturą organizacyjną – zespołem organów, instytucji i urzędów działających w porządku hierarchicznym albo w innym stosunku podległości (np. kompetencyjnej),
- kategorią społeczną – zespołem osób, zawodowym personelem urzędniczym wykonującym zadania państwa lub inne zadania publiczne (np. samorządu terytorialnego w relacji z administrowanymi – obywatelami i innymi odbiorcami usług administracyjnych [cudzoziemcami]),
- konstrukcją prawną – zespołem norm prawnych określających organizację, działanie, procedury, status pracowników².

Natomiast na gruncie normatywnym można zdefiniować, że służba publiczna to służba, która: 1) działa w urzędach administracji rządowej; 2) celem jej istnienia jest zapewnienie wykonywania zadań państwa; 3) zadania te muszą być wykonywane zawodowo, rzetelnie, bezstronnie i w sposób neutralny politycznie; 4) pozostaje pod zwierzchnictwem Prezesa Rady Ministrów³.

UMIĘDZYNARODOWIENIE ADMINISTRACJI ANTYMONOPOLOWEJ

Aktywność międzynarodowa krajowych organów administracji publicznej jest pewnym fenomenem, który ujawnił się w ostatnich dekadach XX w. Wynika ona ze zmieniającego się otoczenia regulacyjnego i gospodarczego, na które

² T. Górczyńska, *Próba określenia podstawowych pojęć prawa urzędniczego*, [w:] *Polskie prawo urzędnicze – kryzys tożsamości?*, Warszawa 2016, s. 18.

³ *Ibidem*, s. 19.

odpowiedzią staje się postępująca internacjonalizacja administracji publicznej⁴. „Otwarcia się na świat” krajowych organów administracji publicznej należy upatrywać w dwóch powiązanych ze sobą zjawiskach – umiędzynarodowieniu/europeizacji niektórych regulacji prawnych oraz zmianach instytucjonalno-proceduralnych skutkujących włączeniem wybranych krajowych organów administracji publicznej do ponadnarodowych struktur administracyjnych. Pierwsze z tych zjawisk zawiera się w tym, że krajowe przepisy w coraz większym stopniu wzorują się na zagranicznych lub ponadnarodowych modelach albo wręcz są zastępowane przez ponadnarodowe regulacje. Drugie z tych zjawisk wynika z coraz bardziej zaawansowanych zjawisk integracyjnych, którym towarzyszą zmiany instytucjonalne, oraz z charakteru niektórych spraw administracyjnych, które nabrały wymiaru ponadnarodowego. Te zmiany instytucjonalne oraz charakter spraw wymusza powstanie powiązań instytucjonalnych, prawnych i faktycznych pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej. Znakomitym przykładem tego zjawiska jest funkcjonowanie polskiego organu antymonopolowego.

Współpraca organów ochrony konkurencji jest w dużym stopniu pokłosiem procesów globalizacyjnych oraz wzrastającej presji stworzenia międzynarodowych reguł konkurencji. Jednakże z wielu względów (w tym przede wszystkim politycznych), jak do tej pory nie udało się osiągnąć wiążącego prawnie międzynarodowego porozumienia w sprawie reguł ochrony konkurencji⁵. Fiasko przyjęcia międzynarodowych reguł prawa konkurencji kontrastuje z olbrzymim rozwojem współpracy międzynarodowej organów antymonopolowych. Jest ona dowodem, że brak międzynarodowego traktatu nie stanowi istotnej bariery dla kooperacji, o ile zainteresowane organy chcą taką współpracę podjąć. Wskazuje się, że współpraca międzynarodowa organów administracji ma trzy podstawowe cele: 1) współpracę w związku z prowadzoną sprawą administracyjną; 2) wspieranie konwergencji regulacji krajowych; 3) zapewnienie pomocy technicznej innym zagranicznym organom administracji publicznej⁶.

⁴ O stopniu rozwoju tego zjawiska i jego przejawach zob. *Internacjonalizacja administracji publicznej*, red. Z. Czarnik, J. Posłuszny, L. Żukowski, Warszawa 2015.

⁵ Historia wysiłków państw odnośnie do przyjęcia międzynarodowego traktatu dotyczącego reguł konkurencji jest dość długa i jak dotąd nie zakończyła się powodzeniem. Szerzej: M. Błachucki, *The role of the OECD in development and enforcement of competition law*, „e-Pública – Revista Eletrónica de Direito Público” 2016, Vol. 3(3), s. 169–200.

⁶ A. Pickering, *Keep Calm and Carry On: Institutional Reform and International Cooperation in the United Kingdom*, [w:] *International Cooperation and Competition Enforcement. Brazilian and European Experiences from the Enforcers' Perspective*, eds. V. Marques de Carvalho, C.E. Joppert Ragazzo, P. Burnier da Silva, The Hague 2014, s. 3.

AKTYWNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA PREZESA UOKiK

1. Podstawy prawne współpracy międzynarodowej Prezesa UOKiK

Umiejscowienie polityki konkurencji oraz rozprzestrzenienie się ustawodawstw antymonopolowych – przy jednoczesnym charakterze spraw antymonopolowych, które często mają wymiar transgraniczny – spowodowały, że polski organ antymonopolowy (wzorem swoich zagranicznych odpowiedników) musiał rozwinąć międzynarodową aktywność. Niestety, polski ustawodawca jedynie w części dostrzegł tę nową sferę aktywności⁷. Analiza zarówno obowiązującej, jak i uchylonych ustaw antymonopolowych pokazuje, że na gruncie normatywnym aktywność międzynarodowa jest jedną z form aktywności organu antymonopolowego – choć raczej nie podstawową, a jedynie dodatkową działalnością, która w dużym stopniu została sprowadzona do wykonania zobowiązań Polski wynikających z prawa europejskiego. Z formalnego punktu widzenia także należałoby szukać podstawowych regulacji prawnych odnoszących się do aktywności międzynarodowej polskiego organu antymonopolowego.

Ustawa antymonopolowa określa jurysdykcję administracyjną Prezesa UOKiK w art. 31. Wskazanych jest tam 17 określonych grup zadań powierzonych organowi antymonopolowemu, dopełnionych klauzulą generalną stanowiącą, że Prezes UOKiK może również być właściwy w sprawie wykonywania innych zadań określonych w ustawie antymonopolowej lub ustawach odrębnych. W zakresie aktywności międzynarodowej Prezesa UOKiK ustawa antymonopolowa wprost wymienia kilka grup zadań, takich jak: 1) współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organami i organizacjami, do których zakresu działania należy ochrona konkurencji i konsumentów; 2) wykonywanie zadań i kompetencji organu krajowego, określonych w rozporządzeniach nr 1/2003/WE, nr 139/2004/WE i nr 2006/2004/WE; 3) realizacja zobowiązań międzynarodowych RP w zakresie współpracy i wymiany informacji w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów oraz pomocy publicznej; 4) współpraca z Agencją ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki.

Analiza ustawy antymonopolowej wykazuje, że akt ten w sposób ogólny określa kompetencje Prezesa UOKiK w tym zakresie. W zasadniczej części odsyła on w tym względzie do wiążących przepisów prawa międzynarodowego i europejskiego. Jednocześnie ogólna norma zadaniowa z art. 31 ustawy antymonopolowej stanowi podstawę do wielu działań faktycznych i nieformalnych podejmowanych przez Prezesa UOKiK w ramach współpracy międzynarodowej.

⁷ Szerzej: M. Błachucki, *Umiejscowienie procesów kontroli koncentracji przedsiębiorców*, „Ekonomia i Prawo” 2012, nr 1, s. 142 i n.

2. Aktywność międzynarodowa Prezesa UOKiK wynikająca ze zobowiązań międzynarodowych

Rzeczpospolita Polska nie jest obecnie stroną żadnych umów międzynarodowych dotyczących prawa konkurencji lub przewidujących współpracę, a w szczególności pomoc prawną w tych sprawach. Nie wydaje się to szczególnie dziwne z uwagi na fakt, że nie pojawiły się takie sprawy antymonopolowe, które w sposób oczywisty ujawniłyby potrzebę zawarcia takich umów i o których można by było powiedzieć, że bez takich międzynarodowych porozumień sprawa nie mogłaby zostać rozpoznana lub została błędnie rozpatrzona przez polski organ antymonopolowy. Umowy takie są raczej typowe dla krajów tworzących tradycyjne zwarte bloki polityczne, gospodarcze i kulturowe⁸. Podobnie umowy takie są zawierane przez kraje, które są zainteresowane ochroną swoich ekspansywnych przedsiębiorstw inkorporowanych w zagranicznej jurysdykcji⁹. Jednocześnie Prezes UOKiK realizuje obowiązki wynikające z ogólnych zobowiązań międzynarodowych RP i uczestniczy w posiedzeniach grup roboczych i komitetów dotyczących współpracy w sprawach ochrony konkurencji organizacji międzynarodowych, tj. OECD czy UNCTAD.

3. Aktywność międzynarodowa Prezesa UOKiK wynikająca z prawa europejskiego

UE tworzy szczególnie ponadnarodowy system polityczny i prawny. Ma to swoje odzwierciedlenie w systemie administracyjnym UE, w którym rolę odgrywają zarówno organy administracji unijnej, jak i krajowej. W ramach unijnego procesu decyzyjnego UOKiK bierze udział w pracach Rady UE, jej organów przygotowawczych i grup roboczych, w tym ds. konkurencji czy ds. ochrony konsumentów i informacji. Ponadto UOKiK współpracuje z Komisją Europejską, w szczególności z Dyrekcjami Generalnymi ds. Konkurencji oraz ds. Sprawiedliwości i Konsumentów. Prezes UOKiK jest członkiem dwóch europejskich sieci regulacyjnych z zakresu ochrony konkurencji. Pierwsza to Europejska Sieć Konkurencji, której celem jest zdecentralizowane wdrażanie europejskich reguł konkurencji w zakresie przeciwdziałania antykonkurencyjnym praktykom przedsiębiorców, a w szczególności wdrażaniu art. 101 i 102 TfUE. Druga z sieci działa w ramach Grupy Roboczej ds. Kontroli Koncentracji i dotyczy współpracy Komisji oraz krajowych organów antymonopolowych w sprawach kontroli koncentracji przedsiębiorców. Współpraca w ramach sieci

⁸ Przykładami takich umów są umowy konstytuujące współpracę krajów nordyckich lub krajów bałtyckich.

⁹ Najlepszym przykładem są tutaj USA oraz UE.

jest dość intensywna i dotyczy przede wszystkim współpracy administracyjnej, a w mniejszym stopniu politycznej, i jest związana z wykonywaniem jurysdykcji administracyjnej przez Prezesa UOKiK¹⁰.

4. Aktywność międzynarodowa Prezesa UOKiK wynikająca z ogólnej właściwości organu oraz jego inicjatywy

Wskazana wcześniej norma zadaniowa (art. 31 ustawy antymonopolowej) stanowi dla Prezesa UOKiK podstawę do wielu działań na forum międzynarodowym. Po pierwsze, polski organ antymonopolowy przystępuje i tworzy ponadnarodowe sieci organów administracji, stanowiące formę transnarodowego współdziałania organów administracji. Przykładem jest tutaj współdziałanie w ramach Środkowo-europejskiej Inicjatywy Współpracy Organów ds. Konkurencji, Europejskich Organów ds. Konkurencji, a przede wszystkim Międzynarodowej Sieci Konkurencji.

Po drugie, organ antymonopolowy jest zaangażowany w międzynarodową współpracę bilateralną. Kontakty bilateralne Prezesa UOKiK z partnerami zagranicznymi opierają się także na umowach o współpracy, które organ podpisał z Federalną Służbą Antymonopolową Federacji Rosyjskiej, Ukraińskim Urzędem Antymonopolowym i Generalnym Inspektoratem Ochrony Konsumentów Republiki Węgier. Ponadto w latach 2005–2009 UOKiK zrealizował trzy projekty współpracy bliźniaczej – dwa z Niemcami w dziedzinie ochrony konkurencji oraz jeden z Anglią i Danią w dziedzinie ochrony konsumentów.

Po trzecie, organ antymonopolowy zaangażowany jest również w niezinstytucjonalizowane i incydentalne formy współpracy (np. projekt gruziński w ramach Partnerstwa Wschodniego czy organizację międzynarodowych konferencji, seminariów i warsztatów oraz szkoleń i wizyt studyjnych).

ZAKRES DOSTOSOWANIA SŁUŻBY PUBLICZNEJ DO UMIĘDZYNARODOWIENIA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

Wcześniejsze rozważania wykazały, że współpraca międzynarodowa administracji antymonopolowej stanowi istotną część zadań publicznych wykonywanych przez Prezesa UOKiK. Z tego powodu warto się zastanowić, na ile służba publiczna będąca ważną częścią administracji antymonopolowej jest dostosowana do efektywnej realizacji współpracy międzynarodowej. Należy w tym kontekście rozważyć dwa istotne elementy organizacji służby cywilnej w kontekście współpracy międzynarodowej organu antymonopolowego, tj. w jaki sposób współpraca międzynarodowa jest zorganizowana wewnątrz urzędu administracji antymono-

¹⁰ Szerzej: S. Józwiak, *Europejska Sieć Konkurencji – model: struktura i współpraca oraz kompetencje decyzyjne członków*, Warszawa 2011, s. 10 i n.

polowej oraz jakie są kompetencje i ścieżka kariery urzędników zaangażowanych w tę współpracę. Co istotne, brak jest horyzontalnych reguł obowiązujących w całej polskiej administracji publicznej oraz służbie cywilnej regulującej sferę organizacji wewnętrznej urzędów i rozwoju zawodowego urzędników w kontekście współpracy międzynarodowej. Oznacza to, że jest to ustalane *casu ad casum*.

Współpraca międzynarodowa była i jest domeną głównie wyodrębnionej komórki UOKiK. Do 2014 r. odpowiedzialny za współpracę międzynarodową był Departament Współpracy z Zagranicą i Komunikacji Społecznej oraz funkcjonujący w jego ramach wydział ds. współpracy międzynarodowej¹¹. Następnie w wyniku zmian w organizacji wewnętrznej urzędu funkcję departamentu przejęło Biuro Prezesa, w ramach którego nadal funkcjonuje wyodrębniony wydział¹². Zgodnie z nowym wewnętrznym podziałem zadań w UOKiK Biuro Prezesa łączy funkcję koordynacyjną, komunikacyjną oraz odpowiada za współpracę z zagranicą. Zmianę tę można odczytać jako chęć zwiększenia osobistego wpływu piastuna funkcji organu antymonopolowego m.in. na współpracę międzynarodową Prezesa UOKiK i zharmonizowania jej z celami politycznymi przezeń wyznaczanymi. Zmiana ta wydaje się mieć obecnie charakter trwały. Należy dodać, że do współpracy dotyczącej konkretnych spraw administracyjnych lub udziału w bardziej specjalistycznych spotkaniach grup roboczych zaangażowane są osoby z departamentów orzeczniczych. Powoduje to, że w ograniczonym stopniu również urzędnicy z departamentów orzeczniczych w pewnym zakresie zaangażowani są we współpracę międzynarodową UOKiK.

Porównując organizację wewnętrzną UOKiK w zakresie współpracy międzynarodowej z rozwiązaniami obcymi (np. niemieckimi [BKA] czy holenderskimi [CMA]), widoczna jest jednowymiarowość polskich rozwiązań. Regulacje zagraniczne polegają na przyjęciu rozwiązania organizacyjnego wiążącego współpracę międzynarodową z funkcjami analitycznymi oraz kreowania polityk administracyjnych organów (ang. *general policy unit*)¹³. Tymczasem w rozwiązaniu polskim zadania komórki współpracy zagranicznej UOKiK sprowadzają się do kwestii technicznych współpracy i utrzymywania współpracy jako takiej. Brak jest powiązania współpracy międzynarodowej z głębszą analizą rozwiązań krajowych w kontekście międzynarodowym i chęci oraz otwartości UOKiK na uczenie się od partnerów zagranicznych. Co jeszcze istotniejsze, brak jest wewnętrznych mechanizmów wsparcia nabytą wiedzą i doświadczeniem komórek orzeczniczych UOKiK przez komórkę współpracy z zagranicą. Rozwiązania niemieckie czy holenderskie pokazują natomiast, że współpraca międzynarodowa może się wiązać

¹¹ Zarządzenie nr 146 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów (M.P. nr 97, poz. 846).

¹² Zarządzenie nr 40 Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie nadania statutu Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów (M.P. poz. 454).

¹³ W UOKiK w ogóle brak jest komórki wewnętrznej o takim charakterze.

z istotną wartością dodaną dla wykonywania jurysdykcji administracyjnej organu administracji, o ile zostanie zapewniony przepływ informacji w urzędzie i będzie wykorzystana nabyta wiedza zarówno w konkretnych sprawach, jak i kreowaniu polityki administracyjnej organu.

Analizując zasady rekrutacji do komórek orzeczniczych i komórki współpracy z zagranicą UOKiK, widać, że w pierwszym przypadku preferowane jest wykształcenie prawnicze i ekonomiczne, zaś w drugim – z zakresu stosunków międzynarodowych. Jest to do pewnego stopnia zrozumiałe, a z drugiej strony przygotowanie prawnicze lub ekonomiczne pozwala na lepszą znajomość reguł materialnych i procesowych prawa konkurencji, co niewątpliwie ułatwia współpracę międzynarodową. W zakresie komórki współpracy z zagranicą zasadne byłoby zatem pewne zróżnicowanie wymogów rekrutacyjnych. Bardziej zastanawiający jest brak zapewnienia przez UOKiK w okresie służby przygotowawczej (i w dużym stopniu również później) jakichkolwiek szkoleń dotyczących rozwijania kompetencji urzędników z zakresu współpracy międzynarodowej. Wydaje się, że przyjmowane jest milczące założenie, że jeżeli ktoś osiągnął adekwatny poziom kompetencji orzeczniczych, to z pewnością wykaże się podobnym poziomem w zakresie współpracy międzynarodowej (co bywa założeniem kontrfaktycznym).

Natomiast tym, co najbardziej kontrastuje w zakresie rozwiązań polskich w stosunku do wielu rozwiązań zagranicznych (np. wspomnianych BKA czy CMA), jest poleganie na rekrutacjach zewnętrznych i braku zapewnienia już zatrudnionym urzędnikom możliwości rozwoju w innych departamentach¹⁴. Przejścia z wydziału współpracy z zagranicą do departamentów orzeczniczych są incydentalne, a przejście z departamentu orzeczniczego do wydziału współpracy z zagranicą w ostatniej dekadzie (2007–2017) miało miejsce jeden raz. Taka sytuacja jest podwójnie niekorzystna z punktu widzenia współpracy międzynarodowej UOKiK. Po pierwsze, dzięki wewnętrznym przeniesieniom urzędnicy mający doświadczenie i wiedzę nabytą w trakcie współpracy międzynarodowej mogą ją efektywnie wykorzystywać w działalności orzeczniczej. Dodatkowo, dzięki znajomości urzędników w innych krajowych organach ochrony konkurencji i Komisji Europejskiej, transnarodowa współpraca przy konkretnej sprawie administracyjnej będzie z pewnością łatwiejsza i szybsza. Po drugie, zapewniając możliwość zmiany departamentów, urząd tworzy możliwość rozwoju zawodowego urzędnikom i zapobiega powstaniu rutyny przy wykonywaniu ich zadań. Takie wewnętrzne przeniesienia wpływają w istotnym stopniu na lepsze wykorzystanie dodatkowych kompetencji urzędników w nowych departamentach. Z punktu widzenia współpracy międzynarodowej oddziałuje to korzystnie na jej stabilizację i kontynuację, które to wartości są często kluczowe w relacjach zagranicznych.

¹⁴ W Niemczech zmiana departamentu po kilku latach pracy jest obowiązkiem urzędników BKA.

UWAGI KOŃCOWE

Dotychczasowy model aktywności organów administracji publicznej zakładał, że organy administracji wykonują powierzoną im jurysdykcję administracyjną, skupiając się na sprawach krajowych, natomiast polityka zagraniczna i współpraca międzynarodowa odbywa się na poziomie rządu centralnego, w szczególności będąc domeną ministra spraw zagranicznych. Ten tradycyjny obraz administracji publicznej był prawdziwy praktycznie przez cały XX w. Jednakże wraz z postępującą globalizacją i integracją kontynentalną zaczęło się to istotnie zmieniać.

Przeprowadzone badania wykazały, że organizacja wewnętrzna UOKiK oraz zasady w zakresie rozwoju zawodowego urzędników są niedostosowane do potrzeb wzrastającej współpracy międzynarodowej. Zauważalny jest brak refleksji wewnętrznej nad lepszym wykorzystaniem współpracy zagranicznej do poprawy wykonywania jurysdykcji administracyjnej. Nie jest także odpowiednio wykorzystywany potencjał urzędników zaangażowanych w tę współpracę, który mógłby być użyty na potrzeby kreowania polityki administracyjnej organu. Wydaje się, że te ustalenia mogłyby być wykorzystane do usprawnienia wykonywania zadań w zakresie współpracy międzynarodowej przez służbę publiczną administracji antymonopolowej, a być może i innych organów, dla których współpraca międzynarodowa odgrywa równie istotną rolę.

BIBLIOGRAFIA

- Błachucki M., *The role of the OECD in development and enforcement of competition law*, "e-Pública – Revista Eletrónica de Direito Público" 2016, Vol. 3(3).
- Błachucki M., *Umiędzynarodowienie procesów kontroli koncentracji przedsiębiorców*, „Ekonomia i Prawo” 2012, nr 1.
- Górzyńska T., *Próba określenia podstawowych pojęć prawa urzędniczego*, [w:] *Polskie prawo urzędnicze – kryzys tożsamości?*, Warszawa 2016.
- Internacjonalizacja administracji publicznej*, red. Z. Czarnik, J. Posłuszny, L. Żukowski, Warszawa 2015.
- Jóźwiak S., *Europejska Sieć Konkurencji – model: struktura i współpraca oraz kompetencje decyzyjne członków*, Warszawa 2011.
- Pickering A., *Keep Calm and Carry On: Institutional Reform and International Cooperation in the United Kingdom*, [w:] *International Cooperation and Competition Enforcement. Brazilian and European Experiences from the Enforcers' Perspective*, eds. V. Marques de Carvalho, C.E. Joppert Ragazzo, P. Burnier da Silva, The Hague 2014.
- Zarządzenie nr 146 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów (M.P. nr 97, poz. 846).
- Zarządzenie nr 40 Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie nadania statutu Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów (M.P. poz. 454).

SUMMARY

The article aims at presenting the connection between growing international cooperation of public administration in relation to organization and functioning of public service. The presentation is made with the example of the antimonopoly administration. It begins with a short description of the legal basis of international cooperation of the Polish competition authority. It is followed with a short overview of different modes of this cooperation on global, European and bilateral levels. Despite extensive international cooperation of the Polish competition authority, its internal organization is rather inefficient and fails to deliver relevant input from the international cooperation into internal works of the authority. Similarly, civil servants of the competition authority are not offered to rise their skills in relation to foreign cooperation as well as there are no transfers between jurisdictional departments and the department for the international cooperation which keeps those departments separated.

Keywords: internationalization of public administration; competition authority; internal organization of the public authority; civil service

STRESZCZENIE

W artykule został omówiona problematyka wzrostu międzynarodowej współpracy organów administracji publicznej oraz jej wpływu na organizację i funkcjonowanie służby publicznej. Prezentacja jest przeprowadzona na przykładzie administracji antymonopolowej. Na początku przedstawiono podstawy prawne współpracy międzynarodowej polskiego organu ochrony konkurencji. Następnie analiza objęła różne przejawy tej współpracy na szczeblu światowym, europejskim i bilateralnym. Pomimo rozwiniętej współpracy międzynarodowej polskiego organu ochrony konkurencji wewnętrzna organizacja jego urzędu jest do niej nieprzystosowana i w znacznym stopniu utrudnia przełożenie skutków tej współpracy na wykonywanie przezeń jurysdykcji administracyjnej. Jednocześnie urzędnicy UOKiK nie są szkoleni w kierunku rozwijania współpracy międzynarodowej, a brak wewnętrznych transferów pomiędzy departamentem orzecznictwem i współpracą z zagranicą powoduje, że funkcjonują one w izolacji od siebie.

Słowa kluczowe: umiędzynarodowienie administracji publicznej; organ antymonopolowy; wewnętrzna organizacja organu administracji publicznej; służba publiczna